

Nagnila sta. Takrat so se odprla vrata. Ne da bi bil trkal, jih je odprl nemaren berač s potuhnjenim čelom.

»V kuhinjo stopi, kruha dobiš!« je vzkliknil župnik.

»Stokrat hvala!« je rekel berač in zaprl vrata.

Župan je vstal. Nevoljen se je ogledoval in se oziral, kakor da se je pravkar domislil in ne ve, kam bi pljunil.

»No kaj?« je vprašal župnik.

»Tako!« je odvrnil župan. »Jaz bi vrata zapiral. Poznam ljudi in tega človeka sem že videl. V Tolminu sem ga videl, med galjoti.«

Župnik je planil v kuhinjo in vzkliknil:

»Neža, nobenega kruha! Z metlo mu daj!«

»Komu?« se je začudila Neža.

Župnik je stopil k županu in ga potrepal po ramenu:

»Mohor, tak sem pa še, da bom utrpel jaz, če te bo globil.«

Malomarno je skomizgnil župan z rameni...

V četrtek je odšel župnik v Tolmin k nad-dijakonu. Pozno proti večeru je odšel proti domu. V Podljubiju je obstal pred gručo otrok, umazanih, zdravih, vedrih.

»Čigav si?« je odgovoril najmlajšega.

»Tončev.«

»Pa ti?«

»Mohorov.«

»Pa znaš moliti?«

»Znam.«

Takrat se je oglasil Tončev:

»Župana so biriči gnali.«

»O jej!« se je nasmehnil župnik.

»So ga, so ga!« je zapel ves zbor.

»Pa katerega župana?« se je navidezno čudil Štefan in vsi otroci so vpili:

»Župana. Ali ne veste?«

»Res ne vem,« se je nasmehnil župnik in šel svojo pot v mrak in breg. Pod Ljubinjem je postal zasopel in je videl, da je noč, in je bil vesel njene mehke miline in mu je grenila sladkost le nemirna misel, da bo moral iti mimo Tagliata. Nehote je stopil hitreje navzdol proti domu v svojo rodno vas in svojo faro. Temen ptič je brezšumno zakrilil nad njegovo glavo.

»Sova je, sokoli spe,« je mrmral župnik in ga je čudno streslo. In sredi tajne groze je začutil toplo človeško sapo na svojem tilniku in temen udarec mu je udaril v možgane, da se je opotekel po cesti in izgubil zavest...

(Dalje.)

Balada.

„Kaj rada bi, mati, o mati,
ko tvoje oko kot hijena zre? — o joj!“

„Nikar ne sovraži me, sin;
jaz rada bi tvoje srcé — o joj!“

„Srca ne morem ti dati,
izbral ga že oče je moj — o joj!“

„Čemú si to storil, moj sin?
Kaj neki bo s srcem oče tvoj? — o joj!“

„Moj oče ga v prah je steptal,
zanj dal mi je meč svetel — o joj!“

„Kaj z mečem boš storil, moj sin?
Kogá boš z orožjem razklal? — o joj!“

„Srca več nimam, o mati.
Vsakogar bi hotel razklati — o joj!“

„Srca več nimaš, moj sin —
če ljubiš me, mater, umri! — o joj!“

„Glej, željo edino izpolnim ti.
Z rokami, o mati, oči mi zakrij! — o joj!“

„Ni kruto srce mi, o sin!
Kako imaš vročo kri! — o joj, o joj!“

France Bevk.